

Hokksund, 22. mai 2005

NVE Region Sør
Postboks 2124
3103 TØNSBERG
Attn.: Kjell Carm

Regulering og uttak av vann fra Eikern til kraftproduksjon og vannforsyning – NVEs konsesjonsvedtak av 11.04.2005 – Felles uttalelse fra 13 organisasjoner

Vi viser til meddelt konsesjon til Øvre Eiker Energi AS (NVE Ref.: NVE 200322559-53 rs/kca) av 11.04.2005, vår søknad om forlenget klagefrist av 18.04.2005, og NVEs innvilgelse av dette med ny frist 23.05.2005 ved brev NVE 200302559-56 rs/kca, Arkiv: 911-511.9 /012.AZ.

Det vises også til EVIs brev av 03.05.2005 med ønske om presisering av to punkter i konsesjonsteksten. Vi har mottatt muntlig bekreftelse på at vår forståelse av disse to punktene er korrekt, og forutsetter derfor dette, men kan i skrivende stund ikke se å ha mottatt skriftlig bekreftelse.

1. Bakgrunn

Som ved tidligere anledninger har EVI også denne gangen samordnet de 13 samarbeidende foreningers opptreden. Dette brevet er skrevet etter avholdt fellesmøte og påfølgende fullmakt fra disse. De 13 foreningene er: Frognos Vel, Naturvernforbundet i Øvre Eiker, Sundhaugens Venner, Eikern fiskevernforening, Eiker Båtforening, Vestfosselva Grunneierlag, Fossesholm Herregård, Stiftelsen Gamle Eidsfoss, Eidsfoss småbåtutvalg, Hokksund Padleklubb, Norges Ornitologisk Forening - Øvre Eiker lokallag, Eikern Turisttrafikk BA, og Eikernvassdraget Interessentlag. For enkelhets skyld er de 13 foreninger heretter forkortet "EVI" i teksten.

2. Vurdering av NVEs konsesjon av 11.04.2005

NVEs konsesjonsvedtak av 11.04.2005 endrer på vesentlige punkter forhold som av oss ble påklaget i forbindelse med konsesjonsvedtaket av 07.10.2004. Det er også punkter der vi ikke har fått medhold i vår klage, og punkter der vi i noen grad har fått medhold i klagen.

Vi finner det derfor riktig å gjennomgå hovedpunktene i vår klage på 07.10.2004-vedtaket på nytt, i lys av hvordan ny konsesjon av 11.04.2005 besvarer denne. Det medtas også noen andre punkter i konsesjonen som vi finner grunn til å kommentere.

2.1. Vannuttakets størrelse

Krav: Vi har tidligere anført et krav på 400-500 l/s ut fra vassdragets tåleevne. Vi konstaterer også at søker har søkt om et *fast* maksimalt vannuttak over året – samtidig som det er anført at de kan redusere vannuttaket fra Eikern og tappe fra Farris i knapphetsperioder. I vår klage til konsesjon av 07.10.2004 har vi anført følgende: "Konsekvensen av de uttaksregler som klagerne ber fastsatt vil i knapphetsperioder kunne være at VIVs vannuttak fra Eikern må reduseres eller i verste fall stoppes. Det innebærer i praksis at VIV vil måtte øke uttaket fra Farris i slike situasjoner. Så vidt klagerne forstår er VIV forberedt på å kunne imøtekomme dette."

Konsesjon: Konsesjonen angir et normaluttak på maksimalt 600 l/s samlet til VIV og ØEKs vannverk, *men* det er også anført følgende mht uttaket i bakgrunn for vedtak, under ”NVEs vurdering og konklusjon”:

- [s. 26] ”Dette betyr at vannuttak til drikkevann i størst mulig grad skal skje fra Farris når vannstanden nærmer seg 18.30 om sommeren og at vannslipping større enn minstevannføringskravet i slike perioder ikke er forenlig med dette kravet.”
- [s.28] ”Dette vil føre til at man i planleggingen av utnyttelsen av vannet i Eikern må redusere vannuttaket til kraftproduksjon om sommeren og/eller gå over til alternative drikkevannskilder når vannstanden synker mot dette nivået.”

Dette betyr mao at normaluttakets størrelse er *maksimalt* 600 l/s, og må reduseres i knapphetsperioder iht ovennevnte klausuler.

Konklusjon: Selv om vi har angitt 4-500 l/s som det nivå vi oppfatter at vassdraget kan tåle, er NVEs vedtak med 600 l/s som det er knyttet vilkår om reduksjon i knapphetsperioder til å anse som så nært det som er krevet at vi anser det akseptabelt.

2.2. Vannstander

Krav: HRV: kote 19,00, LRV: kote 17,60, sommervannstand 01.05-01.10: over kote 18,30.

Konsesjon: HRV: kote 19,00, LRV: kote 17,50, sommervannstand 01.05-01.10: over kote 18,30 ”så vidt mulig”.

Konklusjon: HRV har vært ubestridt hele tiden og er uendret på kote 19,00. LRV er hevet fra dagens kote 17,123 til kote 17,50, som er 10 cm lavere enn krevet. Dette anses såpass nært kravet at det anses tilfredsstillende. NVE bruker hhv uttrykkene ”når vannstanden nærmer seg 18.30 om sommeren” og ”når vannstanden synker mot dette nivået” om vilkåret for å redusere normaluttakets størrelse ned fra 600 l/s. Det ligger her et klart vilkår overfor regulanten til å *vurdere* konkret når det er påkrevet å redusere eller stoppe uttaket fra Eikern og forsyne fra Farris, for å holde vannstanden over kote 18,30 om sommeren. Konsesjonens ”så vidt mulig”-krav knyttet til kote 18,30 må innebære et klart dokumentasjonskrav overfor regulanten til å redegjøre konkret for hvilken manøvrering som har vært fulgt og begrunnelsen for dette, samtidig som foreliggende faktagrunnlag (loggførte vannstander, vannføringer, uttaksmengder, meteorologiske og hydrologiske registreringer) framlegges og sammenholdes med den foretatte manøvreringen. Kun i tilfeller der denne dokumentasjon godtgjør at det ”ikke har vært mulig” å holde kote 18,30 må dette anses som innenfor konsesjonens vilkår. Iht NIVAs simuleringer (jf ”MB-17 / MB-18”) skal dette være en ren unntakssituasjon, som inntreffer størrelsesorden én gang pr 20 år. Som det framgår av disse, er det viktig at magasinet ”spares” ved at det tidlig i sesongen kjøres lengre perioder med vannføring på 5 m³/s for å klare kravet om ”så vidt mulig 18,30 om sommeren”. Ut fra ovennevnte tolkning finner vi at et ”så vidt mulig”-krav knyttet til sommervannstand på kote 18,30 er akseptabelt.

2.3. Vannføringer i Vestfosselva

2.3.1 Perioder med vannføringer under 5m³/s

Krav: Når det gjelder periode med minstevannføring i Vestfosselva ber klagerne konsesjonsmyndigheten å kontakte NIVA og få gjennomført simuleringer for å avklare hvilke muligheter som finnes for å redusere antall dager med minstevannføring i Vestfosselva til et antall som samsvarer med Konsesjonstillatelsen av 7. oktober 2004 side 73 og side 76. [Vi har i klagen forutsatt at det ikke er aktuelt å kjøre vannføring *mellom* 1,3 og 5 m³/s].

Konsesjon: Periodene med vannføring under 5 m³/s skal begrenses mest mulig i tiden 1. mai til 1. oktober. Under ”NVEs vurdering og konklusjon” [s. 26] står det: ”Simuleringer som EVI har fått gjennomført viser at vannføringen i Vestfosselva kan opprettholdes dersom vannuttaket reduseres til 150 l/s i tre sommermåneder samtidig som tappestrategien for kraftverket tilpasses dette målet.”

Konklusjon: I konsesjonssøknadens pkt 8.2 angir søker at dagens situasjon ikke endres nevneverdig. Konsesjonen definerer ikke maksimalt antall dager med minstevannføring, f.eks i et normalår, men under "NVEs vurdering og konklusjon" henvises det til simuleringer vedlagt EVIs klage [Anm.: Dette må forstås som "MB-18"]. Konsesjonens krav er at perioden med vannføring under 5m³/s i sommerhalvåret skal begrenses mest mulig. Dette betinger en optimalisering av tappestrategien, både vedrørende magasinreserve / kraftverksdrift, og vannuttak til vannverkene. Av utførte simuleringer synliggjøres muligheten for å redusere lengden av perioden med vannføring under 5 m³/s best i "MB-17 / MB-18". Som det framgår av disse, er det viktig at magasinet "spares" ved at tapping reduseres til 5 m³/s under følgende høyder: 10. april: kote 18,70, 5. mai: kote 18,84, 10. juli: kote 18,70, 15. august: 18,80, 1. oktober: 18,50. NVE har ikke utført nye simuleringer, som ytterligere kunne vise muligheten for å redusere antall dager med minstevannføring (vannføring under 5 m³/s) slik klagerne ønsket. Vi oppfatter det da slik at NVE mener at de utførte simuleringer er tilstrekkelig grunnlag for å vise muligheten til å oppfylle konsesjonsvilkåret. Med bakgrunn i ovenforliggende, mener vi at vårt krav er tilfredsstillende ivaretatt.

2.3.2 Minstevannføringsmengde

Krav: Det må etableres manøvreringsmekanismer slik at det ikke slippes mindre enn 1,3 m³/sek. vann i Vestfosselva, uansett tilsig til Eikern / Fiskumvannet over LRV.

Konsesjon: "Det skal til enhver tid renne minimum 1,3 m³/s i Vestfosselva nedstrøms utløpet av kraftstasjonen." Dette vil si at minstevannføringen er gjort tilsigsuavhengig. Samtidig er alle NIVAs simuleringer kjørt med forutsetning om tilsigsuavhengig minstevannføring.

Konklusjon: Kravet om tilsigsuavhengig minstevannføring på 1,3m³/s er oppfylt.

2.4. Vedlikeholds- og kriseforsyninger

Krav: Det settes som konsesjonsvilkår at vannuttak i forbindelse med planlagt vedlikehold tillates med inntil 900 l/s i inntil 6 måneder i en tid på året der dette medfører minst problemer. Det settes som konsesjonsvilkår at vannuttak i krisesituasjoner tillates med inntil 1200 l/s i inntil en uke.

Konsesjon: I bakgrunn for vedtak står det: "I den opprinnelige søknaden ble det søkt om relativt store vannuttak ved planlagt vedlikehold og i krisesituasjoner (hhv. 1400 l/s og 2400 l/s). Dette ble det også gitt konsesjon til. Siden det tillatte vannuttaket ikke er stort nok til at Glitrevannverket vil kople seg til Eikern er det ikke behov eller kapasitet til å ta ut så store vannmengder. Kapasiteten til VIV blir på 1200 l/s. Dette vil kunne dekke behovet for hele forsyningsområdet til VIV. Grunnen til at ønsket volum ved planlagt vedlikehold kunne reduseres betydelig i forhold til det som var nødvendig ved kriser var at planlagt vedlikehold ikke behøvde å skje samtidig i begge de store vannverkene. Dersom anlegget ved Farris må stoppes over lengre tid vil det være behov for å erstatte hele dette vannvolumet fra Eikern. NVE tar derfor klagen delvis til følge på dette punkt og reduserer tillatt vannuttak ved planlagt vedlikehold og i krisesituasjoner til 1200 l/s." Videre: "Det er gitt tillatelse til et vannuttak på 1200 l/s i krisesituasjoner og ved planlagt vedlikehold. For å unngå at planlagt vedlikehold påfører unødvendig ulempe for vassdraget og bruken av dette skal slikt uttak så langt det er praktisk mulig skje i perioden 1.10 til 1.5."

Konklusjon vedlikeholdsforsyning: Det gis klare føringer på at uttaket for vedlikeholdsforsyning "så langt praktisk mulig" skal skje i perioder av året da det normalt ikke er knapphet på vann, dvs mellom 1.10 og 1.5. Vi tolker dette som en klar plikt til å planlegge behov for vedlikeholdsuttak til perioden 1.10 og 1.5 så langt dette er mulig. Det er kun i situasjoner der slik planlegging evt ikke har vært mulig at vedlikeholdsuttak i perioden 1.5-1.10 tillates. For EVI har det sentrale vært at vedlikeholdsuttak legges til tider på året der de negative virkningene i vassdraget normalt er minst. Dette har vi fått gjennomslag for. På den bakgrunn er det mindre vesentlig at uttakets størrelse blir inntil 1200 l/s istedenfor inntil 900 l/s. Vi understreker at "inntil" her både mht uttaksmengde og periode ("inntil 6 mnd") må medføre en klar vurderingsplikt av det reelle behovet. Både perioden og mengden forutsettes alltid lagt på lavest mulig nivå ift det reelle behovet.

Konklusjon kriseforsyning: Når det gjelder kriseforsyning (dvs ved ikke-planlagte, akutte krisehendelser som ikke kunne forutses) i inntil én uke, forutsettes det at etter én ukes varighet og ved behov for forlengelse redegjøres for den reelle situasjonen, og antatt varighet av denne.

2.5. Flomtapping

Krav: Det settes som konsesjonsvilkår at flomtapping skal begynne ved kote 18,85.

Konsesjon: I bakgrunn for vedtak står det: ”Det har frem til i dag vært en overenskomst mellom kraftverket og grunneierne rundt Eikern at det settes i gang tiltak mot flom når vannstanden stiger over 18.85. Det er også i dag enighet om at dette skal videreføres. Et eget vilkår om dette virker unødvendig da det også er tatt inn i tappestrategien for ØEE AS.”

Konklusjon: NVE refererer den reelle enighet som det er mellom partene på dette punktet, og stadfester derved dette som bakgrunn for sitt vedtak. Vi finner dette akseptabelt.

2.6. Tappestrategi

Begrepet ”tappestrategi” har gjennom både KU-prosessen og konsesjonssaken vært omgitt av en litt usikker status. Søkeren har selv redegjort for hva han legger i begrepet i søknaden, og senest i sitt brev til NVE av 10.01.2005 med kommentarer til EVIs klage. Kort gjengitt defineres der begrepet ”tappestrategi” som regulantens interne retningslinjer for å avveie de ulike hensyn til vannuttak, kraftsverksdrift og tapping veid mot almenne interesser, herunder miljøinteresser mv. Det må forutsettes at denne ”tappestrategien” uansett skjer innenfor konsesjonens vilkår.

EVI har vært skeptisk til å tillegge begrepet ”tappestrategi” særlig vekt gjennom konsesjonssaken, da det nettopp angir vannverkens *interne* kjøreregler, som ift utenforliggende parter må anses som uforpliktende. Når søker likevel har brukt såpass mye ressurser på å framlegge dette, har NVE naturlig nok også forholdt seg til det, og angir i bakgrunn for vedtak følgende: ” NVE forutsetter at intensjonene som ligger til grunn for den tappestrategien som ble lagt ved søkers uttalelse til høringsuttalelsene blir videreført i den videre manøvrering av vassdraget og at denne justeres i samarbeid med de berørte kommuner ved behov.” Vi registrerer dette, og konstaterer at tappestrategien understreker regulantens ansvar for bl.a å ivareta miljøinteressene knyttet til naturreservatet i Fiskumvannet, og gyteforholdene for storørretstammen i Eikern, noe som selvfølgelig er positivt og vil bli fulgt opp i driftssituasjon.

Vi registrerer også at at NVE forutsetter at tappestrategien justeres ved behov i samarbeid med berørte kommuner, hvilket må inkludere Hof kommune og Øvre Eiker kommune.

2.7. Forsyningsformål

Krav: Det settes som konsesjonsvilkår at salg av vann fra ledningen i emballasje eller til jordvanning m.v. ikke er tillatt.

Konsesjon: I bakgrunn for vedtak står det: ”Formålet med det omsøkte vannuttaket er ”alminnelig vannforsyning”. NVE ønsker ikke å definere dette nærmere, men forutsetter at dette begrepet tolkes relativt strengt i perioder der et stort vannuttak kan gi negative konsekvenser for vassdraget. Kommersielt salg av vann eller omfattende jordvanning er eksempler på vannforbruk som ikke ligger innenfor dette formålet.”

Konklusjon: Vi tolker konsesjonen som et

forbud mot vanning med vanningsmaskin¹ fra ledningen i perioder med knapphet på vann, dvs normalt hele sommersesongen. Vi hadde primært ønsket et uttrykt totalforbud mot jordvanning fra ledningen for å unngå enhver tvil om tolkningen, men anser likevel at NVEs formulering gir godt grunnlag for rettledning i tolkning av konsesjonens intensjon.

¹ En alminnelig vanningsmaskin for jordbruksvanning gir ca 40 m³ pr time, og krever en ledningskapasitet på min. ca 100 mm (4”) med ca 10 bar trykk. Dette vil neppe være kapasitet til å ta dette ut av de eksisterende kommunale vannledningsnett. Slike vanningsmaskiner må derfor enten kobles direkte til vannkilde ved eget vanningsanlegg, eller direkte på VIVs hovedvannledning, hvilket konsesjonen *ikke* gir anledning til.

2.8. Forsyningsområde

Krav: Uttaket kan bare benyttes til drikkevannsforsyning innen VIVs og vannverket til Øvre Eiker kommunes forsyningsområder slik disse er på tidspunktet for konsesjonen. Glitrevannverkets forsyningsområde skal ikke betjenes med vann fra Eikern.

Konsesjon: I bakgrunn for vedtak står det: ”Også uttrykket ”forsyningsområde” kan forstås på ulike måter. Tillatelsen er gitt til ØEE AS mens det er selskapet EVIKS som skal administrere drikkevannsuttaget. Dette selskapet består av VIV, Øvre Eiker kommune og Glitrevannverket. Bare de to førstnevnte vil ha vannuttak fra Eikern med dagens konsesjon. Navnet på disse to selskapene bør være tilstrekkelig for en omtrentlig definisjon på hva som regnes som naturlig forsyningsområde.”

Konklusjon: Vi tolker NVEs omtale til at forsyningsområdet skal begrenses ”omtrentlig” til Øvre Eiker kommune og dagens Vestfold fylke. Med ”omtrentlig” forutsetter vi at man kan tillate at VIV forsyner nye Vestfold-kommuner som framtidig trer inn i VIV. Vi forutsetter at det *ikke* vil tillates forsyning av f.eks Østfold-kommuner via evt framtidig vannledning som krysser Oslofjorden. Glitrevannverkets forsyningsområde omfattes ikke av den tildelte konsesjonen. Ut fra dette anses begrensningen av forsyningsområde som tilstrekkelig til å sikre at ikke nye, utilsiktede områder blir forsynt fra Eikern.

2.9. Glitrevannverket

Vi er skuffet over at NVE med bakgrunn i sine *egne* konsesjonskrav (som er gitt ut fra miljømessige vurderinger og basert på NIVAs simuleringer og hydrologiske data), ikke helt klart avviser muligheten for forsyning til Glitrevannverket i en evt ny konsesjonsrunde.

Det eneste som eventuelt framtidig kan begrunne Glitrevannverkets inntreden i Eikern må være *sterkt* endrede hydrologiske forhold ved større klimaendringer som medfører betydelig mer nedbør og dermed større vannmengder i vassdraget.

De framlagte simuleringer fra NIVA viser etter vår oppfatning at allerede med uttaket til VIV og Øvre Eiker vannverk på til sammen 600 l/s vil det perioder av året kunne oppstå knapphet på vann som medfører at VIV må redusere og i verste fall stoppe sitt vannuttak fra Eikern en periode om sommeren. Dette indikerer klart at tildelt konsesjon av 11.04.2005 allerede fullt ut utnytter Eikern til drikkevannsvannuttak. Med mindre det framtidig skulle inntre vesentlige klimatiske endringer som medfører at de hydrologiske simuleringene i vassdraget ikke lenger er gyldige, kan vi dermed ikke se at det finnes faglig grunnlag for å kunne åpne for en utvidet konsesjon som kan inkludere Glitrevannverket. NVE angir da også under omtalen av forsyningsområde klart at Glitrevannverkets forsyningsområde ikke dekkes av konsesjonen. Da Glitrevannverket gjennom sin samkjøring med Asker og Bærum vannverk også forsynes fra Holsfjorden – samt også har denne muligheten med egen framtidig ledning – ser vi ingen grunn til at Glitrevannverket hverken nå eller senere har behov for å forsynes fra Eikern, noe det heller ikke er grunnlag for ut fra de hydrologiske simuleringene. Vi forutsetter at dette ligger til grunn.

2.10. Vedlikeholdsplikt i Vestfosselva og Loeselva

Krav: Det settes som konsesjonsvilkår at konsesjonæren om nødvendig er forpliktet å vedlikeholde / mudre Vestfosselva og Loeselva for å forhindre gjengroing av disse.

Konsesjon: Konsesjonens pkt 7, jf bakgrunn for vedtak, der det står: ”Det er i mange tilfelle svært vanskelig eller umulig å påvise hva som er grunnen til at vassdrag gror igjen eller oppgrunnes. Dersom det inntreer utilsiktede problemer av denne art i vassdraget som kan tilbakeføres til manøvreringen av vassdraget er det imidlertid rimelig at regulanten helt eller delvis bekoster nødvendige tiltak. Vi finner det derfor riktig å ta med et slikt vilkår i konsesjonen.”

Konklusjon: Kravet er fremmet med bakgrunn i bl.a tvil fra lokalt hold ved brukerinteresser i Vestfosselva og Loeselva når det gjelder den virkelighetsbeskrivelse som angis i NIVA-rapport om virkningene i elva. Det er særlig bekymring rundt gjengroing ved lave vannføringer. NVE besvarer denne bekymring med å innta en standardformulering om vedlikeholdsplikt i konsesjonen, hvilket vi

finner akseptabelt. Vi forutsetter at det igangsettes nærmere undersøkelser av regulanten dersom det i driftssituasjon erfares unormale virkninger i vassdraget som brukerne mener kan tilbakeføres til manøvreringen av vassdraget.

2.11. Eikern-fond

Krav: Det settes som konsesjonsvilkår at konsesjonæren pålegges å opprette et Eikern-fond.

Konsesjon: I bakgrunn for vedtak står det: "Klager ber om at det pålegges å etablere et fond som kan gi tilskudd til tiltak som grunneierne rundt Eikern blir pålagt på grunn av vannets status som drikkevannskilde. Midlene skal også kunne brukes til miljøtiltak i den berørte vassdragsdelen. Gjennom konsesjonsbehandlingen har NVE satt vilkår for konsesjonen som skal ivareta de allmenne interesser i vassdraget. Etablering av et fond som her er krevd anser NVE som et privat anliggende som må løses mellom partene.

Konklusjon: På dette punktet konstateres det at vi ikke gitt medhold i klagen, da NVE mener det ligger utenfor deres reguleringsområde. Vi beklager selvsagt dette, men anser punktet som mest vesentlig for vannverkene å finne reelle løsninger på, da hele hensikten med et slikt fond er å bevare eller forbedre vannkvaliteten ved å etablere frivillige, miljøoptimaliserende tiltak i vassdraget. Vi konstaterer at det i Farris er etablert en slikt fond med 4 øre pr m³ vann som tappes, mens siste utkast til "EVIKS-avtale" angir 1 øre pr m³ vann som tappes. Vi tar vedtaket til etterretning, og kan bare beklage situasjonen, som først og fremst vil kunne gå ut over vannverkene på sikt.

3. Framtidig driftssituasjon

Vi har som lovet diskutert mellom de 13 samarbeidende foreninger hvordan vi skal møte den framtidige driftssituasjon etter at konsesjonen er tiltrådt og tapping er igangsatt. Nedenfor følger punkter vi mener er av betydning for driftssituasjon.

3.1. Vilkår ved igangkjøring

I og med at konsesjonen ennå ikke er tiltrådt, vet vi ikke sikkert på hvilken tid av året det er aktuelt å iverksette tapping iht den nye konsesjonen. I den forbindelse vil det også kunne oppstå en situasjon der planleggingen av magasinreserve ikke er foretatt, slik man vil gjøre i tiden *etter* at konsesjonen er tiltrådt. Derved vil man ved å tappe fullt ut iht konsesjonens bestemmelser for løpende driftssituasjon kunne risikere å komme i strid med konsesjonens bestemmelser eller intensjon, eksempelvis ved at vannstanden for storørretoppgang på høsten ikke nås fordi magasinfyllingen ikke er brakt til det nivå man ellers ville ha ligget på ved planlegging tidligere i sesongen. Vi forutsetter at NVE angir de nødvendige vilkår ifm igangkjøring overfor regulanten, så slike utilsiktede situasjoner ikke oppstår.

3.2. Måling av vannstander, vannføringer, vannforbruk mv

Det er i konsesjonens pkt 1 angitt krav til at reguleringsgrensene skal markeres med faste og tydelige vannstrandsmerker som det offentlige godkjenner. Dette innebærer etter vår mening skalerte målestaver hvor de tre faste vannstandsmerker – HRV=kote19,00, LRV=kote17,50, og sommervannstand=kote18,30 er særskilt markert.

Plasseringen av disse må selvfølgelig være slik at de reelt representerer den vannstand som skal måles i Eikern/Fiskumvannet iht konsesjonens krav, men samtidig vil det være en forutsetning fra brukerinteressene i vassdraget at plassering av vannmerkene må skje på et sentralt sted i Vestfossen og Eidsfoss. Likeledes forutsettes det en måling av vannføringen umiddelbart nedstrøms kraftverket i Vestfossen. Data fra målingene må så presenteres på egnet måte for offentligheten. NVE har i konsesjonen stilt krav til at alt vannuttak til såvel vannforsyning som til kraftproduksjon skal registreres. Dette må også inkludere kraftverket i Hakavik.

Hovedpoenget for brukerinteressene vil være enkel tilgang til faktiske data, som grunnlag for å kunne følge med på hvordan konsesjonens krav faktisk praktiseres i den daglige driften, slik NVE har nedfelt i konsesjonen.

NVE har allerede to målestasjoner i nedslagsfeltet til Eikern (hhv Fiskumelva og Sundbyfoss). Av disse tilbyr målestasjonen i Fiskumelva sanntidsdata og statistiske data direkte tilgjengelig via Internet. Som et supplement til de ovennevnte målinger av vannstander og vannføringer, ber vi om mulig at det etableres tilsvarende stasjoner knyttet til (a) Eikern/Fiskumvannet og (b) Vestfosselva.

3.3. Opptreden ved klage på konsesjonsbrudd

De 13 samarbeidende organisasjoner har diskutert seg imellom om det kan la seg gjøre å fortsette samordningen av opptreden også i driftssituasjon, ved at eventuelle klager på mulige konsesjonsbrudd forsøkes samordnet overfor NVE før de sendes. Vi kan imidlertid ikke forhindre det, dersom en selvstendig organisasjon/forening tross forsøk på samordning *ønsker* å sende en klage på egen hånd.

Gjennom KU- og konsesjonsprosessen har det blitt brukt mot oss flere ganger at det ikke har foreligget *skriftlig* klage på påståtte konsesjonsbrudd. Dette vil nå endres.

Generelt er det nå et felles ønske fra de 13 organisasjonene å sikre følgende:

- Faktiske situasjoner av antatt betydning for konsesjonen ("hendelser") registreres løpende, og nedtegnes skriftlig (hva er observert, hvor er det observert, når er det observert, av hvem er det observert). Det vurderes om det skal lages et skjema for dette.
- Hendelser registreres på nytt på samme måte hvis de gjentar seg flere ganger eller vedvarer.
- Det gis en skriftlig melding til regulanten (uten kopi til NVE, med mindre NVE ønsker slik kopi) ved hendelser der man mener det kan foreligge mulig konsesjonsbrudd eller manøvreringen kan føre til slikt brudd hvis den ikke endres.
- De 13 organisasjonene konfererer seg imellom på basis av innkomne meldinger om klage til NVE på konsesjonsbrudd skal sendes.
- Gjentatte hendelser og alvorlige hendelser fører til klage på konsesjonsbrudd til NVE.

Hvis det ikke utarbeides og framlegges andre detaljerte styrekurver og tapperegimer fra konsesjonshavers side, vil vi benytte NIVA-simulering MB-17 / MB-18 som grunnlag for våre vurderinger av overholdelse av konsesjonens bestemmelser, herunder bl.a vannføring i Vestfosselva, sommervannstand samt forhold i storørretens gyteperiode. MB-17 og MB-18 er tidligere oversendt NVE Region Sør ifm vår utdypende klage av 24.01.2005.

Det er i skrivende stund ennå ikke etablert en operativ avtale om dette mellom de 13 organisasjonene, men vi vil komme tilbake til NVE med nærmere informasjon om dette så snart slik avtale foreligger.

4. Konklusjoner

NVEs konsesjon av 11.04.2005 besvarer på tilfredsstillende måte flere vesentlige punkter i vår klage på konsesjon av 07.10.2004 og våre tidligere anførte krav. På andre punkter er vi gitt delvis medhold, og på punktet om Eikern-fond er vi ikke gitt medhold.

Dette brev redegjør for vår forståelse av konsesjonen. Vi forutsetter at vår tolkning er riktig. Med dette som bakgrunn påklages ikke konsesjonsvedtak av 11.04.2005.

Med vennlig hilsen
For Eikernvassdraget Interessentlag (EVI)
på vegne av og etter fullmakt fra 13 samarbeidende foreninger

Per Aker (leder)

Frode Mohus (sekr.)